

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Sportpark Schaarweide Sportlaantje 2, Hernen

2 april 2013
projectnummer 016-13

Van Bommel FAUNAWERK

Ecologisch advies, veldwerk, projectuitvoering

Van Bommel FAUNAWERK

Dreijenlaan 2
6703 HA Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188

www.vanbommel-faunawerk.nl

Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	Stichting Schaarweide
Titel:	Quickscan Flora en Fauna
Subtitel:	Sportpark Schaarweide, Sportlaantje 2, Hernen
Datum:	2 april 2013
Aantal pagina's incl. bijlagen	23
Status rapport:	goedgekeurd
Uitvoering:	Van Bommel FAUNAWERK Frans van Bommel M.Sc.
Projectnummer:	016-13
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet, EHS, natuuronderzoek, oriënterend onderzoek, effectbeschrijving

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	Aanleiding voor het onderzoek.....	4
1.2.	Juridisch kader	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	8
2.1.	Ligging plangebied	8
2.2.	Beschrijving plangebied	8
2.3.	Beoogde ingrepen	9
3.	ONDERZOEKSMETHODE	11
3.1.	Beschikbare gegevens flora en fauna.....	11
3.2.	Veldbezoek.....	11
3.3.	Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS	11
4.	RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE	12
4.1.	Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten.....	12
4.2.	Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden	15
4.2.1.	Natuurbeschermingswet 1998	15
4.2.2.	Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen	15
5.	CONCLUSIES & AANBEVELINGEN	16
5.1.	Conclusies.....	16
5.2.	Aanbevelingen.....	16
6.	LITERATUUR	17

BIJLAGEN

- BIJLAGE 1. TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET
- BIJLAGE 2. TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998
- BIJLAGE 3. TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR
- BIJLAGE 4. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000
- BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS
- BIJLAGE 6. SITUATIESCHETS SPORTPARK

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat op het terrein van Sportpak Schaarweide, gelegen aan het Sportlaantje 2 in Hernen, een sporthal te realiseren. Voor deze ruimtelijke plannen is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

Voorafgaand aan bestemmingsplanherziening en/of ruimtelijke ingreep dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezige natuurwaarden. Zo dient onderzocht te worden of er beschermde soorten flora en fauna op de planlocatie aanwezig zijn en of deze mogelijk negatief beïnvloedt worden. Tevens dient getoetst te worden of de beoogde ingreep negatieve effecten te weeg kan brengen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000 of de EHS.

Stichting Schaarweide heeft Van Bommel FAUNAWERK opdracht gegeven een quickscan uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna, de relatie met omliggende beschermde natuurgebieden en de eventuele effecten van de beoogde functiewisseling en ruimtelijke ontwikkeling. De bevindingen zijn in het voorliggende rapport weergegeven.

1.2. Juridisch kader

Voor ruimtelijke ingrepen of plannen die leiden tot wijzigingen in bestemmingsplannen heeft men te maken met de natuurwetgeving. Soorten en hun directe leefomgeving worden beschermd door de Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet en het beschermingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dragen zorg voor de gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

De bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren en hun directe leefgebied is sinds 1 april 2002 vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Op grond van de artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet is bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en hollen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren (zorgplicht, artikel 2, lid 1). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht beschermingsstatus, ontheffing of vrijstelling.

Zorgplicht Artikel 2 van de Flora- en faunawet

Art. 2, lid 1 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede hun directe leefomgeving.

Art. 2, lid 2 De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Om te beoordelen of een plan in strijd is met de Flora- en faunawet dient onderzocht te worden of beschermde soorten in het plangebied voorkomen en of de voorgenomen ingreep mogelijk schadelijke effecten heeft op de beschermde soorten (bijlage 1 toetsingsschema Flora- en faunawet). In een aantal bij de Flora- en faunawet behorende regelingen en besluiten is vastgelegd, wanneer een vrijstelling geldt, een gedragscode van kracht is en of een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen (Ministerie EL&I) benodigd is.

Toetsing ontheffingsaanvragen door Dienst Regelingen

Als gevolg van twee uitspraken van de Raad van State in 2009, is de beoordeling van ontheffingsaanvragen voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten aangepast. Dienst Regelingen heeft op 26 augustus 2009 hiertoe een nieuw toetsingsschema (bijlage 1) ingevoerd. Wanneer er op de planlocatie beschermde soorten aanwezig zijn, dan heeft de initiatiefnemer twee mogelijkheden, namelijk:

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

De volgende vier categorieën beschermingsniveaus (AMvB 22 februari 2005) worden onderscheiden.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten)

Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.

Minder algemeen voorkomende soorten (tabel 2 soorten)

Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').

Strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten)

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet, die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren worden genoemd, dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet bij de ingreep sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. 'Ruimtelijke ontwikkeling' wordt niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor bijlage IV Habitatrichtlijnsoorten.

Vogels

Alle van nature in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals hierboven bij Tabel 3 soorten beschreven, plaats te vinden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in veel gevallen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Bij bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en soorten die alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. 'Ruimtelijke ontwikkeling' of 'dwingende redenen van groot openbaar belang' worden niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor Vogelrichtlijnsoorten.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- of diersoorten kunnen beschermd zijn op basis van nationale of Europese wetgeving. In de Natuurbeschermingswet 1998 (gewijzigd oktober 2005) zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000 gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die een schadelijke invloed hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Aan de hand van het toetsingsschema bijlage 2 kan bepaald worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd is.

Ecologische Hoofdstructuur

Daarnaast kunnen gebieden ook onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken.

Door vergroting van natuurgebieden, ontwikkeling van nieuwe natuur en de aanleg van ecologische verbindingzones wordt dit netwerk gerealiseerd. De realisering van de EHS is een gezamenlijk streven van Rijk en provincies, dit beleid is in 1990 ingezet en dient gerealiseerd te zijn in 2018. Voor de begrensde EHS geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime (toetsingsschema bijlage 3). Het ruimtelijke beleid, vastgelegd in de provinciale Streekplannen, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Tevens moet rekening gehouden worden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

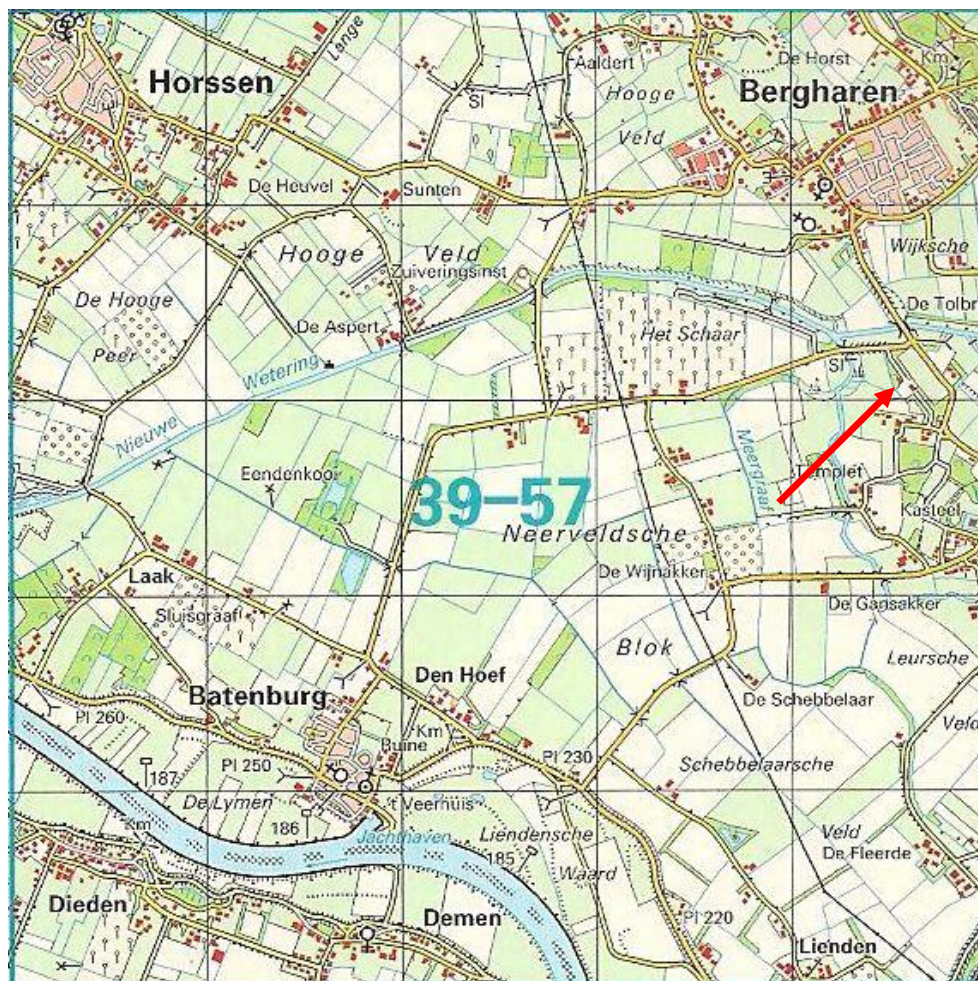
Rode Lijsten

Het besluit Rode Lijsten flora en fauna (5 november 2004) geeft een overzicht van soorten die sterk achteruitgegaan zijn in aantallen of in verspreiding. Hoewel de Rode Lijsten in strikte zin geen juridische status hebben, wordt de mate van zeldzaamheid wel meegenomen in de beoordelingsprocedure van de Dienst Regelingen. Hierbij wordt beoordeeld of de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatieve invloed teweeg brengt op de 'gunstige staat van instandhouding' van een soort.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1. Ligging plangebied

De planlocatie aan het Sportlaantje 2 in Hernen is gelegen in het buitengebied van Hernen, tussen de kernen Bergharen en Hernen. De planlocatie is gelegen in het kilometerhok 174-428, of te wel 39-57-25 volgens de indeling van de inventarisatieatlas (figuur 1).

Figuur 1. Topografische kaart (atlasblok 39-57) met de onderzochte locatie aan het Sportlaantje

2.2. Beschrijving plangebied

Het terrein bestaat uit voetbalvelden, tennisbanen, parkeerterrein en een kantine met kleedkamers. Daarnaast is er groen aanwezig in de vorm van gazon, solitaire bomen, hagen en houtsingels.

De omgeving van de planlocatie kan gekenmerkt worden als agrarisch buitengebied, zowel grasland, akkerbouw als fruitteelt. Het gebied rond het sportpark is tamelijk kleinschalig, daarnaast zijn er enkele waterlopen aanwezig zoals de Nieuwe Wetering. Verspreid door het gebied staan agrarische bedrijven en huizen (figuur 2).

Het gebied ten westen van het sportpark Schaarweide maakt onderdeel uit van de provinciale ecologische hoofdstructuur (bijlage 5). Er bevinden zich geen Natura 2000 gebieden in de nabije omgeving (bijlage 4).

Figuur 2. Ligging planlocatie met het onderzochte gebied

De foto's op de pagina hierna, genomen tijdens het veldbezoek op 29 maart jl., geven een impressie van het plangebied. Hieronder volgt een toelichting per foto.

Foto 1. Ingangsbereik met op voorgrond de beoogde bouwlocatie

Foto 2. Houtsingel tussen tennisbanen en parkeerterrein, met rechts een coniferenhaag

Foto 3. Tennisbanen

Foto 4. Uitbouw van de kantine met gevel betimmering

Foto 5. Terreingedeelte tussen tennisbanen en kantine/kleedkamers

Foto 6. Blik op de graslandpercelen in de EHS ten westen van het sportpark

2.3. Beoogde ingrepen

De initiatiefnemer, Stichting Schaarweide, is voornemens aan de bestaande kantine/kleedkamers een nieuwe sporthal te bouwen. Het bouwvak bestaat uit gazon, solitaire bomen, houtsingel en tennisbaan. Een deel van de houtsingel zal gerooid worden, een andere deel blijft gehandhaafd.

De bestaande bebouwing blijft hierbij grotendeels gehandhaafd, wel zullen delen van het gebouw aangepast worden, zoals bijvoorbeeld de uitbouw van de kantine die gesloopt zal worden.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

3. ONDERZOEKSMETHODE

Bij het opstellen van deze quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande gegevens en literatuur. Naast het voorkomen van beschermde soorten, zijn de mogelijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden onderzocht. In aanvulling hierop heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden, waarbij geverifieerd is of er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten op beschermde planten en dieren en hun leefgebieden.

3.1. Beschikbare gegevens flora en fauna

Voor het literatuuronderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd, zoals verspreidingsatlassen en gegevens uit regionale of nationale databanken. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende atlasgegevens: de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997), de broedvogelatlas (SOVON 2002) en de atlas van amfibieën en reptielen RAVON (2009) en de atlas van vissen (de Nie 1996).

3.2. Veldbezoek

Om een betrouwbare inschatting te kunnen maken of er mogelijk beschermde soorten in het gebied aanwezig zijn wordt een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Daarnaast wordt de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht en een indruk verkregen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Het veldbezoek heeft tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Tijdens het veldbezoek zijn de waarnemingen van dier- en plantensoorten genoteerd. Hierbij zijn niet alleen zichtwaarnemingen verzameld, zo wordt ook gelet op sporen (prenten, keutels, haren, braakballen e.d.), die op de aanwezigheid van soorten kunnen duiden.

3.3. Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS

Om te bepalen of er mogelijk sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurgebieden, is beoordeeld of het plangebied onderdeel uitmaakt van een natuurgebied of een relatie heeft met omliggende natuurgebieden. Het primaire onderzoeksgebied is het plangebied waar de bestemming gewijzigd wordt. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

4. RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE

Hieronder worden de resultaten beschreven van het literatuuronderzoek en het oriënterend veldbezoek dat op 29 maart jl. heeft plaatsgevonden. Daaruit voortvloeiend worden de verwachte effecten van de bestemmingsplanwijziging op de aanwezige natuurwaarden ingeschat. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en natuurgebieden.

4.1. Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten

Op basis van de beschikbare literatuur is gekeken of er beschermde soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en of de habitateisen overeenkomen met de biotoop van het plangebied. Vervolgens is, mede op basis van de waarnemingen tijdens het veldbezoek, de kans ingeschat of deze of andere soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn.

De resultaten en de eventuele effecten worden hieronder per onderzochte soortgroep behandeld. Per soort is aangegeven of het beschermde soorten betreft, tot welke tabel van de Flora- en faunawet ze behoren en of de soort vermeld wordt op de Rode Lijst.

Broedvogels

In het plangebied zelf zijn tijdens het veldbezoek verschillende soorten vogels aangetroffen, welke waarschijnlijk de planlocatie of omgeving gebruiken als broedgelegenheid, te weten: koolmees, merel, spreeuw, boomkruiper, ekster en houtduif. Gezien het plangebied en de omgeving kunnen echter meer soorten typische vogels van tuinen en agrarisch gebied verwacht worden.

Alle inheemse broedvogels zijn als zodanig beschermd volgens het striktste beschermingsniveau (Flora- en faunawet, vogelsoorten). In de Flora- en Faunawet wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse vogels broeden, mogen er geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden die het broedproces verstoren, dus ongeacht de periode van het jaar. Ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet op basis van artikel 75 is, vanwege de stringente eisen gesteld onder de Europese Vogelrichtlijn, niet mogelijk gedurende het broedseizoen.

De houtige beplanting in het plangebied, zoals de solitaire bomen, houtsingels en coniferenhagen, kunnen als broedgelegenheid gebruikt worden door soorten als winterkoning, roodborstje en merel. De kantine/kleedkamers bieden geen broedgelegenheid aangezien het gebouw geen openingen bevat cq. zeer goed is afgetimmerd. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van soorten met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats.

Er dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten, dient de verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen voor tuinvogels loopt grofweg van half maart tot half juli. Voor sommige soorten langer, bijvoorbeeld houtduif tot in september-oktober. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort.

Mits de werkzaamheden t.a.v. verwijdering van beplanting buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, vindt er geen verstoring van broedvogels en in gebruik zijnde nesten plaats. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Zoogdieren

Op basis van literatuurgegevens (Broekhuizen *et al.* 1992, Limpens *et al.* 1997) en de indruk die tijdens het veldbezoek is verkregen, is ingeschat welke soorten mogelijk in het plangebied en de nabije omgeving kunnen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van mol en konijn gevonden. Op de planlocatie komen waarschijnlijk nog een aantal soorten voor, of mogelijk maakt de planlocatie onderdeel uit van hun foerageergebied (tabel 1).

De huismuis en bruine rat vallen niet onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet. De andere grondgebonden zoogdiersoorten die mogelijk een vaste verblijfplaats hebben op het perceel behoren tot soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, waarvoor een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Tabel 1: Overzicht van geïnventariseerde en verwachte zoogdieren in het plangebied en omgeving.

Nederlandse naam	FF wet (tabel 1,2,3) *	Rode Lijst	Opmerkingen
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>			
egel	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bosspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
huisspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
mol	tabel 1	-	aanwezig
vos	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
wezel	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
bunzing	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
veldmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bosmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bruine rat	-	-	mogelijk aanwezig
huismuis	-	-	mogelijk aanwezig
haas	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
konijn	tabel 1	-	aanwezig
<i>Vleermuizen</i>			
gewone dwergvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
laatvlieger	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
rosse vleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied

* Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens uit de landelijke vleermuizenatlas (Limpens *et al.* 1997) en het habitat is een inschatting gemaakt welke soorten vleermuizen mogelijk aanwezig kunnen zijn. Uit de verspreidingsgegevens van de vleermuizenatlas komen zes soorten binnen het atlasblok voor.

Hiervan zullen naar verwachting de watervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootvleermuis niet voorkomen, aangezien het gebied te open is en er verstoring door verlichting van de sportvelden plaatsvindt. Soorten die de planlocatie en directe omgeving mogelijk gebruiken als foerageergebied zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (tabel 1).

De laatvlieger en de gewone dwergvleermuis komen vrijwel in geheel Nederland voor. De gewone dwergvleermuis prefereert besloten en halfopen landschappen als jachtgebied, terwijl de laatvlieger

voornamelijk foerageert in open en halfopen landschap. Beide soorten zijn algemeen voorkomend. Rosse vleermuizen foerageren vooral boven open wateren, moeras en weilanden alsook in dorpen in de overgangsgebieden tussen bos en agrarisch gebied.

Het clubgebouw is ongeschikt als verblijfplaats, aangezien het gebouw is afgesloten voor vleermuizen (plat dak en sluitende gevelbetimmering) en in de zomerperiode verstoord wordt door de verlichting van de sportvelden. De aanwezige bomen bevatten geen holten, waardoor het voorkomen van boombewonende soorten ook is uitgesloten.

Daarnaast kan het plangebied onderdeel uitmaken van het foerageergebied van de drie genoemde vleermuissoorten. Dit zal echter van marginale betekenis zijn, gezien de verstoring door licht en de lage dichtheden aan insecten. De verwachting is dat de geschiktheid van het gebied als foerageergebied na de bouw van de sporthal niet zal veranderen. Gezien de afwezigheid van verbindende lijnvormige (landschaps)elementen, worden er evenmin effecten op vliegroutes verwacht.

Het plangebied zal na de ruimtelijke ingreep voor de mogelijk aanwezige vleermuizen onveranderd geschikt blijven. Hierdoor is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Amfibieën

Op basis van de verspreidingsgegevens (Creemers & van Delft 2009), de habitateisen en het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het voorkomen van amfibieën. De planlocatie biedt mogelijk plaats aan een soort als de gewone pad. Vanwege het ontbreken van stilstaande wateren met een goede waterkwaliteit, zoals ondiepe zon beschenen waterpartijen zonder vis, is het voorkomen van minder algemene amfibieënsoorten uitgesloten.

Mogelijk wordt de ruimte rond de planlocatie, zoals de houtwal of onder opgeslagen materialen, gebruikt als winterverblijfplaats van bovengenoemde soort. Aangezien dit een tabel 1 soort betreft, bestaat vrijstelling voor deze soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of rode lijst soorten waargenomen. De planlocatie bestaat sportvelden, parkeerplaats, gazon en houtsingel. Aanwezige bomen en struiken zijn o.m. inlandse eik, berk, gewone esdoorn en hazelaar. Verder zijn op de planlocatie zijn voornamelijk grassen en kruiden van verstoorde milieus aangetroffen.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Overige beschermde soorten

Het terrein biedt vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals structuurrijke vegetatie en water, ongunstige voorwaarden voor het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en insecten.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

4.2. Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden

Voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling dient getoetst te worden of er sprake is van mogelijk negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Zo kan het plangebied onderdeel uitmaken van een natuurgebied. Ook kan het plangebied mogelijk een relatie hebben met omliggende natuurgebieden. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale uitwerking van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

4.2.1. *Natuurbeschermingswet 1998*

Het onderzochte gebied maakt geen deel uit van een beschermd natuurmonument of een Natura 2000 gebied. Binnen een straal van drie kilometer komt geen Natura 2000 gebied voor (bijlage 4).

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied door de voorgenomen ruimtelijke ingreep zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten. Een “verstorings- en verslechteringstoets” of een “passende beoordeling” zijn daarom niet aan de orde.

4.2.2. *Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen*

De planlocatie is gelegen buiten de provinciale EHS maar grenst wel direct aan de Ecologische verbindingszone (EVZ) (bijlage 5). De voorgenomen nieuwbouw van de sporthal zal geen effecten tot gevolg hebben op de aangrenzende EVZ/EHS.

Aangezien het plangebied niet binnen de begrenzing van de EHS valt, is toetsing aan het beschermingskader niet aan de orde. Negatieve effecten op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten.

5. CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

5.1. Conclusies

- Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten dient de verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van ½ maart tot ½ juli) uitgevoerd te worden. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort. Er worden geen broedvogels verwacht waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde grondgebonden zoogdieren of vleermuizen. Voor ruimtelijke ingrepen bestaat een vrijstelling voor de mogelijk aanwezige grondgebonden zoogdieren (tabel 1 soort). Er zijn geen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De verwachting is dat de beoogde ontwikkeling de geschiktheid als foerageergebied onveranderd laat. Er zijn geen vliegroutes van vleermuizen aanwezig.
- Er worden geen beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen, insecten of planten verwacht, waarvoor een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet vereist is (tabel 2 of 3 soorten).
- Ondanks dat voor de tabel 1 soorten bij de ruimtelijke ingreep een vrijstelling geldt, dient men rekening te houden met de zorgplicht, deze geldt altijd en voor alle planten en dieren, onafhankelijk van beschermingsstatus en/of ontheffing of vrijstelling is verleend.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied of een ander gebied beschermd middels de Natuurbeschermingswet. Er wordt geen externe werking van de ruimtelijke ingreep op het Natura 2000 gebied te verwachten. De Natuurbeschermingswet 1998 staat de ruimtelijke ingreep niet in de weg.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de provinciale EHS. Aangrenzend aan de planlocatie ligt een Ecologische verbindingszone (EVZ). Negatieve effecten op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS door de voorgenomen planologische wijziging zijn echter, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten. Toetsing aan het beschermingskader van de EHS is niet aan de orde.

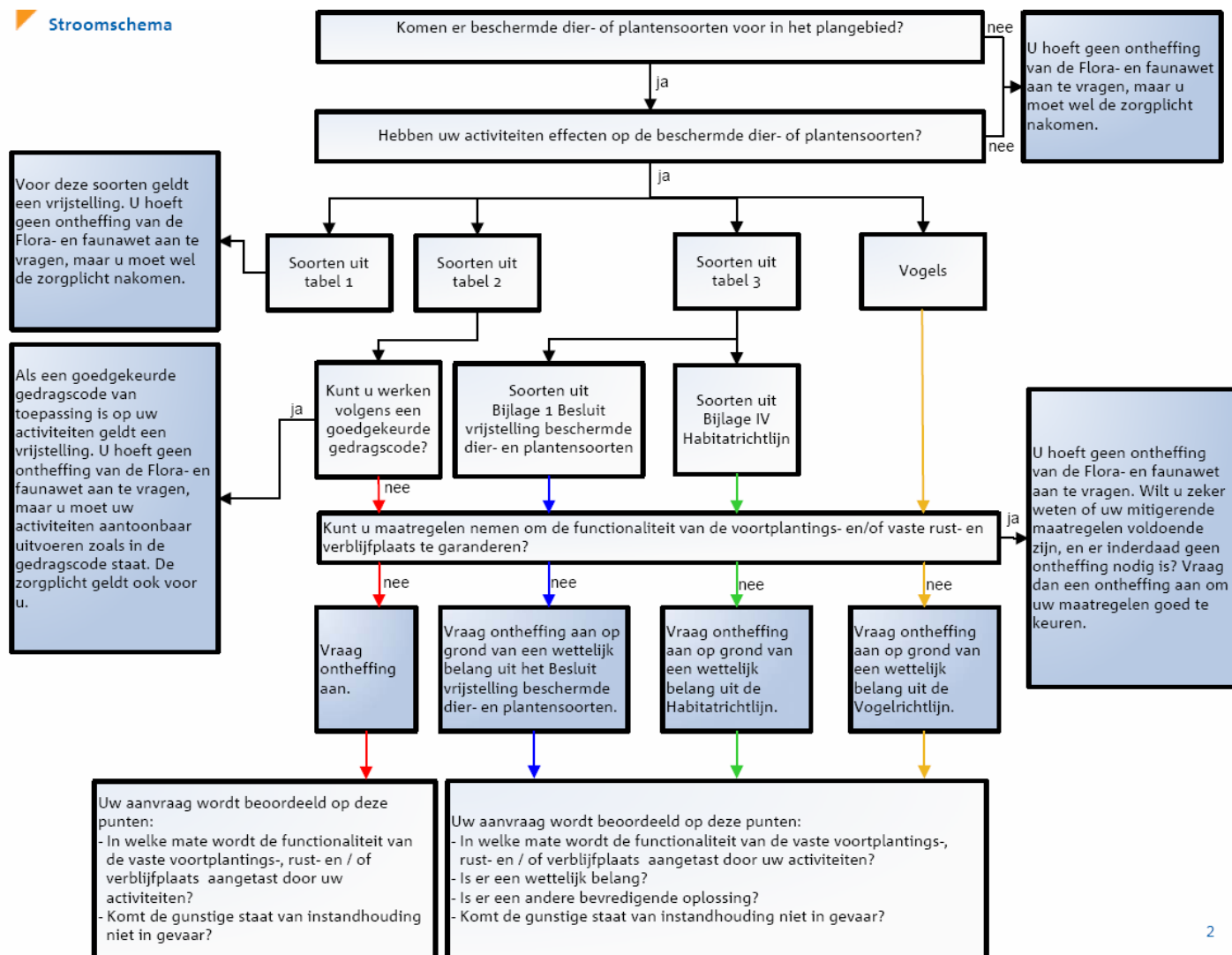
5.2. Aanbevelingen

- Door middel van het aanplanten van struweel op de randen van het sportpark met onder meer besdragende struiken, zoals meidoorn, kardinaalsmuts, rode kornoelje, Gelderse roos, sleedoorn, hondsroos, vuilboom en vlier, wordt het terrein geschikter als leefgebied van onder meer vogels. Het periodiek, om de 5 tot 8 jaar, afzetten van de struiken zorgt voor een dichte struweellaag. Dit laatste kan ook bruikbaar zijn om de toegang tot het terrein voor onbevoegden te belemmeren.

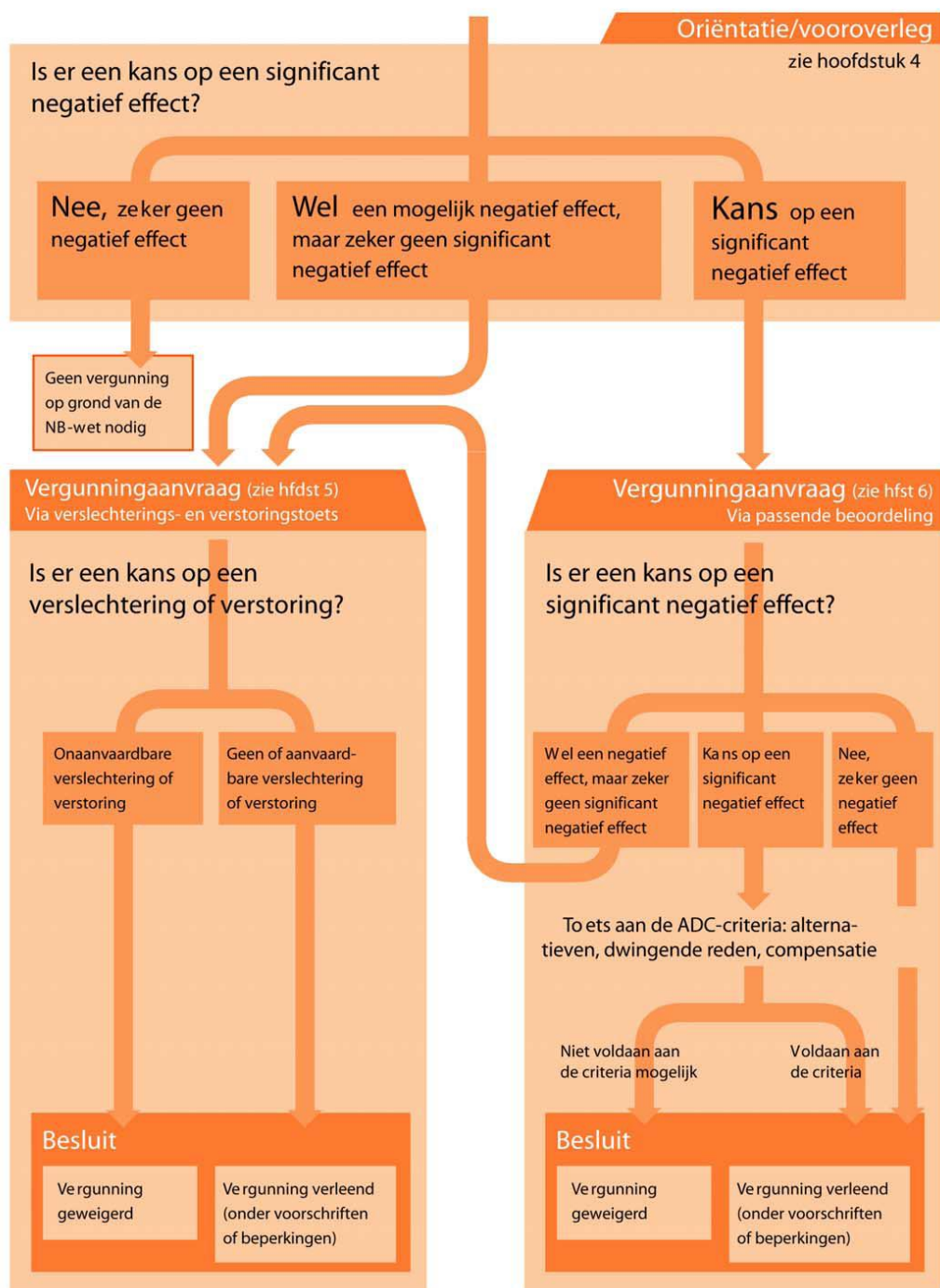
6. LITERATUUR

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009. *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Lange R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (red), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Meijden. R. van, 1996. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit Rode Lijsten Flora en fauna.
- Ministerie van LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2008. Kaartmachine beschermde natuurgebieden:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>.
- Ministeries van LNV, VROM en de Provincies 2007. Spelregels EHS: Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Provincie Gelderland, 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur - Streekplanuitwerking. Vastgesteld door Provinciale Staten mei 2006.
- Provincie Gelderland, 2009. Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur - Streekplanherziening. Vastgesteld door Provinciale Staten juli 2009.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels: 1998 – 2000*. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Website: <http://www.waarneming.nl>

BIJLAGE 1 TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET

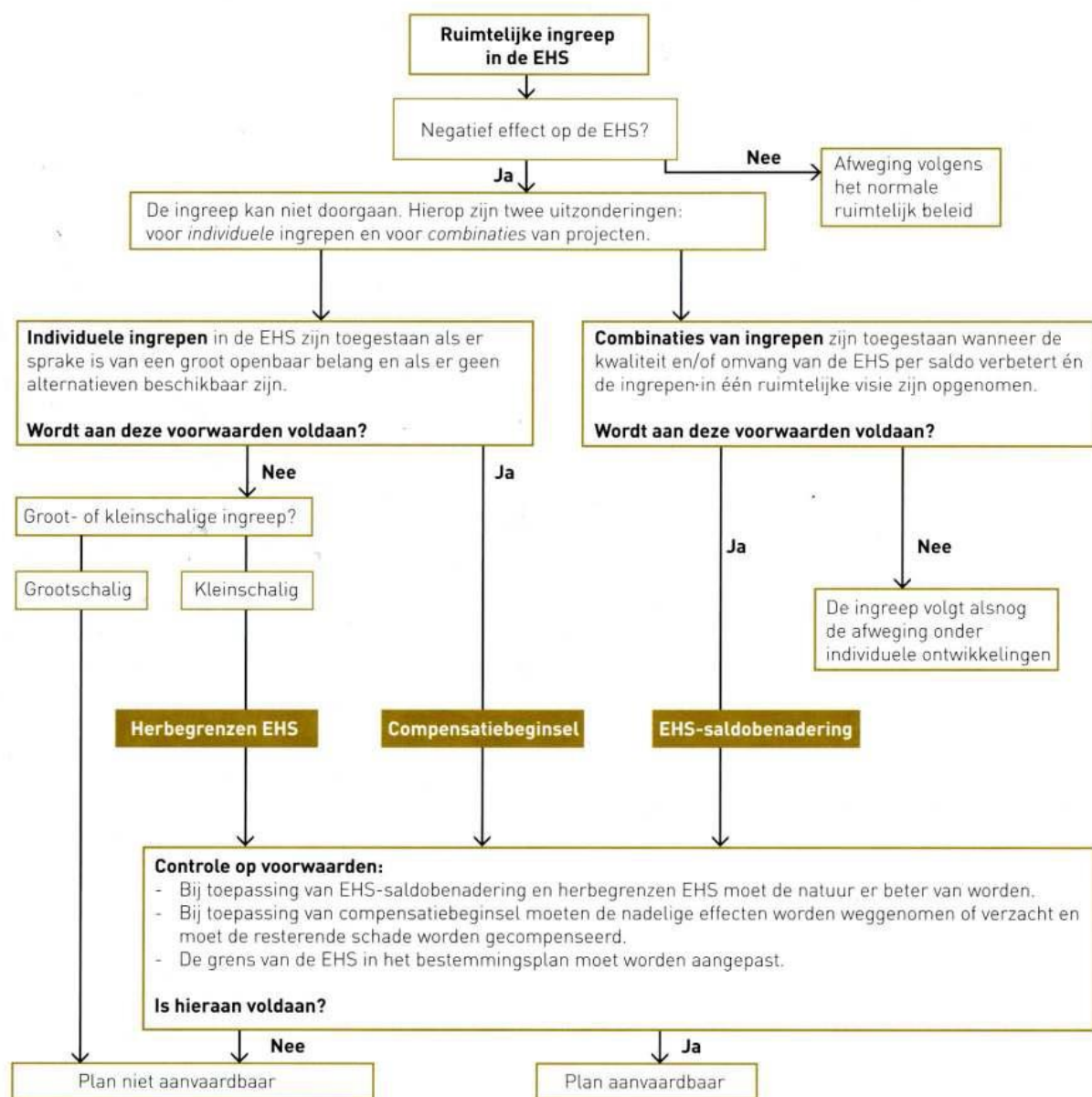

BIJLAGE 2 TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998

BIJLAGE 3 TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR (EHS)**ONTWIKKELING WEL OF NIET MOGELIJK?**

In onderstaand schema is te zien of een bepaalde ruimtelijke ingreep binnen de EHS voor compensatie, saldobenadering of herbegrenzing in aanmerking komt.

BIJLAGE 4. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000

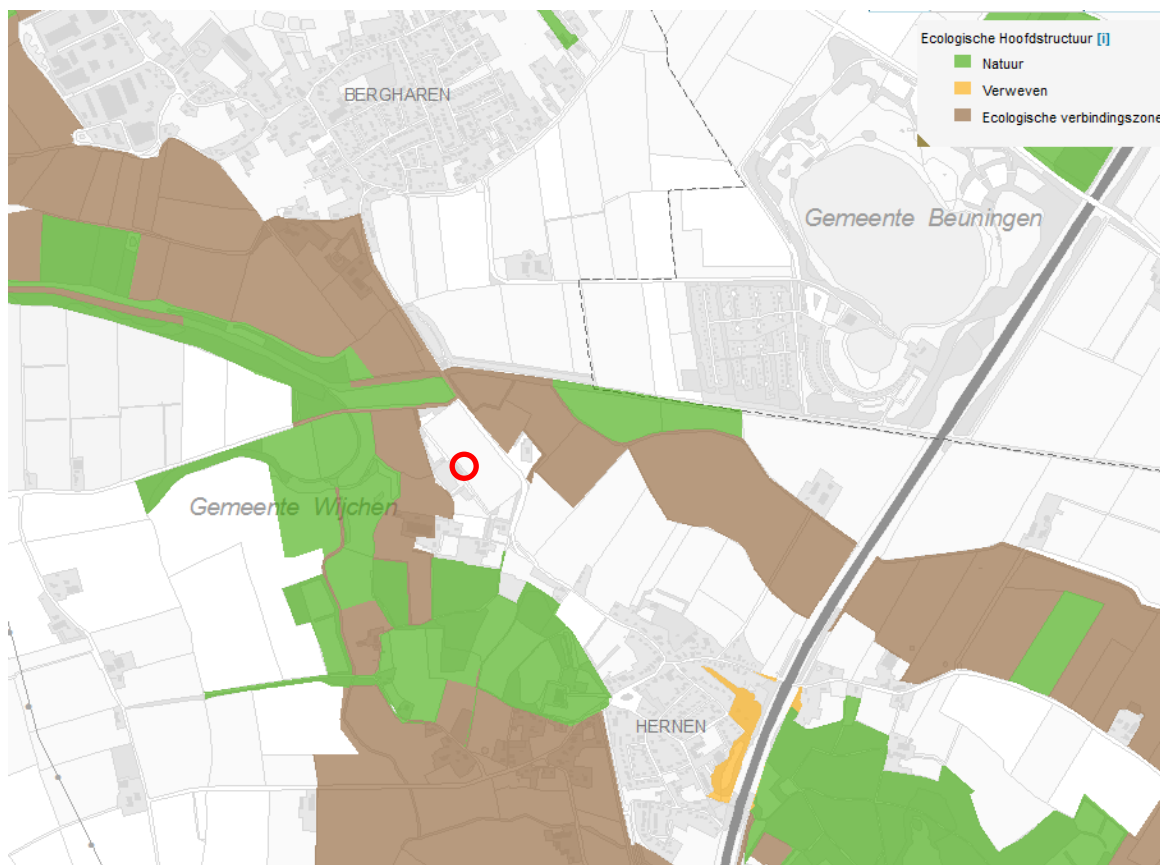
Kaarten afkomstig van de gebieden database van het Ministerie van EZ

Er zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen binnen een straal van 3 kilometer van de planlocatie.
De groene lens geeft de ligging van de EHS aan.

BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS

Kaart afkomstig uit: Atlas Groen Gelderland – EHS Streekplanherziening vastgesteld door PS juli 2009.

BIJLAGE 6. SITUATIESCHETS SPORTPARK

Tekening aangeleverd door Stichting Schaarweide.

